

Βρυξέλλες, 6.7.2018
COM(2018) 523 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Δεύτερη έκθεση που αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 723/2009 του
Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, σχετικά με κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την
κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής (KEEY)**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Δεύτερη έκθεση που αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 723/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, σχετικά με κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής (KEEY)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 723/2009 του Συμβουλίου σχετικά με κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής¹ (εφεξής «κανονισμός KEEY») εκδόθηκε το 2009 για να διευκολύνει τη δημιουργία και την εκμετάλλευση μεγάλων ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών από περισσότερα του ενός κράτη μέλη και συνδεδεμένες χώρες, με την καθιέρωση νέου νομικού μέσου, της κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής (KEEY).

Ο κανονισμός KEEY τροποποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2013², ούτως ώστε να αποτυπώνονται καλύτερα οι συνεισφορές των συνδεδεμένων χωρών σε KEEY, θέτοντας τις χώρες αυτές σε ισότιμο επίπεδο με τα κράτη μέλη όσον αφορά τα δικαιώματα ψήφου στα διοικητικά όργανα των KEEY, λαμβανομένης υπόψη της δυνατότητας υποδοχής KEEY σε συνδεδεμένες χώρες.

Η πρώτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού KEEY εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 14 Ιουλίου 2014³ και υποβλήθηκε στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού KEEY. Υποβλήθηκε επίσης στην Επιτροπή των Περιφερειών και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Στα συμπεράσματά του της 5ης Δεκεμβρίου 2014, το Συμβούλιο «ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΜΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ την πρόοδο που ανέφερε η Επιτροπή στην πρώτη της έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για την Κοινοπραξία Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής (KEEY) και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να υποβάλει την επόμενη έκθεση εφαρμογής για την KEEY έως το 2017.

ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολυνθεί η χρήση του μέσου KEEY και να τονωθούν οι επενδύσεις στην KEEY και άλλες υποδομές του οδικού χάρτη του ESFRI, λ.χ. όσον αφορά τις εισφορές σε είδος».

Η δεύτερη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού KEEY συντάχθηκε από την Επιτροπή στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης του Συμβουλίου.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με τον κανονισμό KEEY αντιμετωπίστηκε το πρόβλημα της έλλειψης κατάλληλου νομικού πλαισίου με τη συμφωνία όλων των χωρών, που να καθιστά δυνατή τη δημιουργία κατάλληλων συμπράξεων με εταίρους από διαφορετικές χώρες, έλλειψη που είχε χαρακτηριστεί ως μία από τις μείζονες δυσκολίες για τη δημιουργία νέων

¹ EE L 206 της 8.8.2009, σ. 1.

² EE L 326 της 6.12.2013, σ. 1.

³ COM(2014) 460 final.

ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών, πέραν της ανεπάρκειας πόρων και της πολυπλοκότητας των τεχνικών και οργανωτικών ζητημάτων.

Ο κανονισμός KEEY διευκολύνει την ταχύτερη δημιουργία ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών, με την εξοικονόμηση χρόνου χάρη στην αποφυγή της επανάληψης των διαπραγματεύσεων για κάθε έργο, την ανάλυση και τη διαβούλευση σχετικά με την πλέον ενδεδειγμένη νομική μορφή για τους εν λόγω διεθνείς ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς και με τα συναφή πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, και με την εξοικονόμηση χρόνου χάρη στην αποφυγή των συζητήσεων σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο όσον αφορά την έγκριση της διεθνούς συμφωνίας που θα ήταν αναγκαία εάν δεν υπήρχε ο κανονισμός KEEY.

Με τον κανονισμό KEEY επιδιώχθηκε επίσης να εκπληρωθεί ο φιλόδοξος ευρωπαϊκός πολιτικός στόχος για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, ώστε να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων (π.χ. διεθνοποίηση της έρευνας· επίτευξη κρίσιμης μάζας· ανάπτυξη κατανεμημένων εγκαταστάσεων· ανάπτυξη μοντέλων αναφοράς). Ο κανονισμός συμβάλλει επιπλέον στην οικοδόμηση ταυτότητας της ΕΕ εστιασμένης σε εμβληματικές επιστημονικές εγκαταστάσεις, ώστε να τονωθεί η θετική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διεθνές επίπεδο, παρέχοντας στους διεθνείς ομολόγους της ΕΕ ενιαία μορφή νομικής οντότητας, στην οποία θα μπορούν να προσχωρούν ή με την οποία θα μπορούν να συνάπτουν συμφωνία συνεργασίας ή σύμπραξης.

Η νομική δομή της KEEY χρησιμοποιείται για τη συγκρότηση και λειτουργία διαφορετικών ειδών ερευνητικών υποδομών, είτε ενιαίας θέσης (σε έναν τόπο) είτε κατανεμημένων. Η έννοια «κατανεμημένη ερευνητική υποδομή» καλύπτει ευρύ φάσμα υποδομών και μπορεί να περιλαμβάνει από ερευνητικές υποδομές αποτελούμενες από εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε διαφορετικούς τόπους και λειτουργούν υπό μία ενιαία νομική οντότητα έως ερευνητικές υποδομές που συγκροτούνται ως κεντρικός κόμβος συντονισμού της λειτουργίας γεωγραφικά κατανεμημένων εγκαταστάσεων οι οποίες μπορούν να διατηρούν τη νομική τους προσωπικότητα. Σχεδόν όλες οι KEEY που έχουν συσταθεί έως σήμερα λειτουργούν ως κατανεμημένες ερευνητικές υποδομές.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ KEEY

Με τον κανονισμό KEEY δημιουργείται κοινό νομικό πλαίσιο βασιζόμενο στο άρθρο 187 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το οποίο συμπληρώνει τα εθνικά και διακυβερνητικά νομικά και κανονιστικά καθεστώτα για τη δημιουργία διακρατικών ερευνητικών υποδομών.

Σύμφωνα με τον κανονισμό KEEY, κάθε KEEY είναι νομική οντότητα η οποία έχει νομική προσωπικότητα και πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα αναγνωριζόμενη σε όλα τα κράτη μέλη. Μέλη KEEY πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία κράτη: ένα κράτος μέλος και δύο άλλες χώρες οι οποίες είναι είτε κράτη μέλη είτε συνδεδεμένες χώρες. Μέλη KEEY μπορούν να είναι κράτη μέλη, συνδεδεμένες χώρες, τρίτες χώρες εκτός των συνδεδεμένων χωρών και διακυβερνητικοί οργανισμοί. Τα μέλη KEEY συμβάλλουν από κοινού στην υλοποίηση των στόχων της KEEY, κατά κύριο λόγο στη δημιουργία και εκμετάλλευση ερευνητικής υποδομής ευρωπαϊκής σημασίας. Κράτη μέλη, συνδεδεμένες χώρες, τρίτες χώρες εκτός των συνδεδεμένων χωρών και διακυβερνητικοί οργανισμοί μπορούν επίσης να είναι παρατηρητές χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Η εσωτερική δομή διακυβέρνησης της KEEY είναι ευέλικτη και παρέχει τη δυνατότητα στα μέλη KEEY να καθορίζουν, στο οικείο καταστατικό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, τα όργανα και τις αρμοδιότητές τους και να προβαίνουν σε άλλες εσωτερικές ρυθμίσεις. Στον κανονισμό KEEY προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες κατέχουν από κοινού την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη συνέλευση των μελών. Η ευθύνη των μελών για τα χρέη της KEEY είναι δυνατόν να περιορίζεται στην οικεία συνεισφορά· ωστόσο, παρέχεται ευελιξία ώστε να επιτρέπεται στο καταστατικό να προβλέπονται διαφορετικά καθεστώτα ευθύνης που υπερβαίνουν αυτό το όριο. Το εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο της Ένωσης, το δίκαιο του κράτους στο οποίο η KEEY έχει την καταστατική της έδρα ή το δίκαιο του κράτους δραστηριότητάς της όσον αφορά ορισμένα διοικητικά και τεχνικά θέματα, καθώς και θέματα ασφάλειας. Το καταστατικό και οι κανόνες εφαρμογής του πρέπει να συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο.

Κάθε KEEY θεωρείται διεθνής φορέας ή οργανισμός κατά την έννοια των οδηγιών που αφορούν τον φόρο προστιθέμενης αξίας και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και μπορεί, συνεπώς, να απαλλάσσεται από τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Επειδή, επιπλέον, κάθε KEEY θεωρείται διεθνής οργανισμός κατά την έννοια της οδηγίας περί δημοσίων συμβάσεων, έχει τη δυνατότητα να εκδίδει δικούς της κανόνες σύναψης συμβάσεων.

Κάθε KEEY συστήνεται με εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, η οποία ενεργεί με βάση τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί από το Συμβούλιο. Η Επιτροπή ενεργεί κατόπιν αίτησης υποβαλλόμενης από τα κράτη μέλη, τις χώρες και τους διακυβερνητικούς οργανισμούς που επιθυμούν να καταστούν ιδρυτικά μέλη της KEEY. Η διαδικασία για την έκδοση απόφασης της Επιτροπής περιλαμβάνει αξιολόγηση από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, ιδίως στο πεδίο των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων της KEEY. Επιπλέον, η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη της διαχειριστικής επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 20 του κανονισμού KEEY («επιτροπή KEEY»), η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών.

4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ KEEY

Κατά τον χρόνο σύνταξης της πρώτης έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού KEEY είχαν συσταθεί επτά KEEY. Πρόκειται για την KEEY-SHARE (Στατιστική Έρευνα για την Υγεία, τη Γήρανση και τη Συνταξιοδότηση στην Ευρώπη)⁴, με αρχική χώρα υποδοχής τις Κάτω Χώρες και κατόπιν τη Γερμανία, την KEEY-CLARIN (Κοινή Υποδομή Γλωσσικών Πόρων και Τεχνολογίας)⁵ και την KEEY-EATRIS (Ευρωπαϊκή Υποδομή Προηγμένης Μεταγραφικής Έρευνας στην Ιατρική)⁶, αμφότερες με χώρα υποδοχής τις Κάτω Χώρες, την KEEY-ESS (Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα)⁷, με χώρα υποδοχής το Ηνωμένο Βασίλειο, την KEEY-BBMRI (Βιοτράπεζες και Βιομοριακοί Πόροι)⁸, με χώρα υποδοχής την

⁴ EE L 71 της 18.3.2011, σ. 20.

⁵ EE L 64 της 3.3.2012, σ. 13.

⁶ EE L 298 της 8.11.2013, σ. 38.

⁷ EE L 320 της 30.11.2013, σ. 44.

⁸ EE L 320 της 30.11.2013, σ. 63.

Αυστρία, την KEEY-ECRIN (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υποδομής Κλινικών Ερευνών)⁹ και την KEEY Euro-Argo¹⁰, αμφότερες με χώρα υποδοχής τη Γαλλία.

Έκτοτε έχουν συσταθεί δώδεκα επιπλέον KEEY. Πρόκειται για την KEEY-CERIC¹¹ (Κοινοπραξία Κεντροευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής), με χώρα υποδοχής την Ιταλία, την KEEY-DARIAH¹² (Ψηφιακή Ερευνητική Υποδομή για τις Τέχνες και τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες), με χώρα υποδοχής τη Γαλλία, την KEEY-JIV¹³ (Κοινό Ινστιτούτο Συμβολομετρίας Πολύ Μεγάλης Γραμμής Βάσης), με χώρα υποδοχής τις Κάτω Χώρες, την KEEY-Ευρωπαϊκή Πηγή Εκλυόμενης Ακτινοβολίας¹⁴, με χώρα υποδοχής τη Σουηδία, την KEEY-ICOS¹⁵ (Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης των Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα), με χώρα υποδοχής τη Φινλανδία, την KEEY-EMSO¹⁶ (Ευρωπαϊκό Πολυεπιστημονικό Παρατηρητήριο Θαλάσσιου Πυθμένα και Στήλης Ύδατος), με χώρα υποδοχής την Ιταλία, την KEEY-LifeWatch¹⁷ (Ευρωπαϊκή υποδομή ηλεκτρονικής επιστήμης και τεχνολογίας για την έρευνα στον τομέα της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων), με χώρα υποδοχής την Ισπανία, την KEEY-CESSDA¹⁸ (Κοινοπραξία των Ευρωπαϊκών Αρχείων Δεδομένων Κοινωνικών Επιστημών) και την KEEY-ECCSEL¹⁹ (Ευρωπαϊκή Εργαστηριακή Υποδομή για τη Δέσμευση και Αποθήκευση Διοξειδίου του Άνθρακα), αμφότερες με χώρα υποδοχής τη Νορβηγία, την KEEY-INSTRUCT (Ολοκληρωμένη Δομική Βιολογία), με χώρα υποδοχής το Ηνωμένο Βασίλειο²⁰, την KEEY-EMBRC²¹ (Ευρωπαϊκό Κέντρο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων), με χώρα υποδοχής τη Γαλλία, και την KEEY EU-OPENSREEN²² (Ευρωπαϊκή Υποδομή Ανοικτών Πλατφορμών Ελέγχου για τη Χημική Βιολογία), με χώρα υποδοχής τη Γερμανία.

Εξαιρουμένων των KEEY-CERIC και KEEY-JIV, οι οποίες είναι δύο ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές οι οποίες δεν υπέβαλαν ποτέ αίτηση για να συμπεριληφθούν στον χάρτη πορείας του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI), όλες οι υπόλοιπες KEEY περιλαμβάνονται στον χάρτη πορείας του ESFRI. Είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι δύο KEEY (KEEY-SHARE και KEEY-ESS) έχουν συσταθεί για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή ευρωπαϊκών ερευνών. Άλλες δεκαέξι KEEY έχουν συσταθεί για την ανάπτυξη και την υλοποίηση καταναεμημένων ερευνητικών υποδομών στους τομείς των βιολογικών και ιατρικών επιστημών, της φυσικής, των επιστημών ενέργειας, των περιβαλλοντικών, καθώς και των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Η KEEY-Ευρωπαϊκή Πηγή Εκλυόμενης Ακτινοβολίας είναι η πρώτη KEEY που συστάθηκε στον τομέα των φυσικών επιστημών και είναι αρμόδια για την κατασκευή και την επακόλουθη λειτουργία της ισχυρότερης πηγής νετρονίων παγκοσμίως. Η KEEY-ECCSEL είναι η πρώτη KEEY που συστάθηκε στον τομέα της ενέργειας.

⁹ EE L 324 της 5.12.2013, σ. 8.

¹⁰ EE L 136 της 9.5.2014, σ. 35.

¹¹ EE L 184 της 25.6.2014, σ. 49.

¹² EE L 239 της 12.8.2014, σ. 64.

¹³ EE L 363 της 18.12.2014, σ. 156.

¹⁴ EE L 225 της 28.8.2015, σ. 16.

¹⁵ EE L 303 της 20.11.2015, σ. 19.

¹⁶ EE L 268 της 1.10.2016, σ. 113.

¹⁷ EE L 76 της 22.3.2017, σ. 35.

¹⁸ EE L 149 της 13.6.2017, σ. 85.

¹⁹ EE L 149 της 13.6.2017, σ. 91.

²⁰ EE L 173 της 6.7.2017, σ. 47.

²¹ EE L 51 της 23.2.2018, σ. 17.

²² EE L 82 της 26.3.2018, σ. 8.

Παρότι ο κανονισμός KEEY εφαρμόζεται άμεσα στα κράτη μέλη και δεν απαιτείται η μεταφορά του στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη χρειάστηκε να προβούν στη θέσπιση κατάλληλων διοικητικών μέτρων και διαδικασιών, προκειμένου να είναι σε θέση να υποδεχθούν ή να γίνουν μέλη KEEY και να προβλέπουν την απαλλαγή από τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης σύμφωνα με τον κανονισμό KEEY. Επιπλέον, ως νέο είδος νομικής οντότητας, η KEEY πρέπει να ενταχθεί στα εθνικά κανονιστικά και διοικητικά συστήματα, ενώ πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν πολλά πρακτικά ζητήματα, τόσο από τις υπηρεσίες της Επιτροπής όσο και από τα κράτη μέλη, προκειμένου οι KEEY να τεθούν σε πλήρη λειτουργία. Τα ζητήματα αυτά αφορούν, για παράδειγμα, τα εθνικά μητρώα (π.χ. εμπορικά επιμελητήρια ή μητρώο ενώσεων) στα οποία θα πρέπει να ενταχθούν οι KEEY, ζήτημα που έχει, με τη σειρά του, αντίκτυπο στο καθεστώς του προσωπικού των KEEY. Επιπλέον, εάν δεν προβλέπεται (εθνική) καταχώριση, προκύπτουν πρακτικά λειτουργικά ζητήματα, για παράδειγμα, όσον αφορά τον τρόπο ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών και τον τρόπο σύναψης συμβολαιογραφικών πράξεων. Ένα άλλο παράδειγμα στο πλαίσιο των διοικητικών συστημάτων της Επιτροπής αποτελεί η απουσία ειδικής κατηγορίας για την KEEY ως νομική οντότητα, έλλειψη που εγείρει ερωτήματα ως προς τον δημόσιο ή ιδιωτικό χαρακτήρα τους και τη χρηματοοικονομική τους ικανότητα, καθώς οι εν λόγω KEEY έχουν συσταθεί όλες προσφάτως.

Όσον αφορά τις συνδεδεμένες και άλλες τρίτες χώρες στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο κανονισμός KEEY, οι χώρες αυτές οφείλουν να υποβάλουν δήλωση με την οποία αναγνωρίζουν τη νομική προσωπικότητα και τα προνόμια συγκεκριμένης KEEY προκειμένου να είναι δυνατόν να υποδεχθούν (στην περίπτωση των συνδεδεμένων χωρών) την εν λόγω KEEY ή να καταστούν μέλη της. Σημαντική πρόοδος επιτεύχθηκε για τις χώρες του EOX όταν ο κανονισμός KEEY ενσωματώθηκε στον EOX με απόφαση της Μεικτής Επιτροπής τον Μάρτιο του 2015²³. Ειδικότερα, με την απόφαση αυτή κατέστη δυνατή η υποδοχή δύο KEEY από τη Νορβηγία²⁴.

Τα διοικητικά και διαδικαστικά μέτρα που λαμβάνουν οι αρχές των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών, οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται κατά τις τακτικές συνεδριάσεις της επιτροπής KEEY και οι διευκρινίσεις που παρέχονται από τις διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής σε ερωτήματα που υποβάλλονται από εκπροσώπους των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών έχουν συμβάλει σημαντικά στη διευκόλυνση της εφαρμογής του κανονισμού KEEY, όπως αποδεικνύεται από τη σημαντική αύξηση του αριθμού των KEEY που έχουν συσταθεί τα τελευταία τρία έτη.

Επιπλέον, οι έξι συνεδριάσεις του άτυπου δικτύου KEEY που πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία της Επιτροπής, και στις οποίες οι KEEY, εκπρόσωποι υπουργείων και εκπρόσωποι της Επιτροπής συζήτησαν τις βέλτιστες πρακτικές και τις κοινές προκλήσεις, διευκόλυναν επίσης το έργο των φορέων εκμετάλλευσης των KEEY, των υπουργείων και των υπηρεσιών της Επιτροπής. Το δίκτυο KEEY μετατρέπεται πλέον σε φόρουμ KEEY με περισσότερο θεσμική οργάνωση υπό την ηγεσία των KEEY, γεγονός που αποτελεί ένα ακόμη βήμα προς την ενίσχυση των KEEY, ώστε

²³ Απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του EOX αριθ. 72/2015, της 20ής Μαρτίου 2015, για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας για τον EOX, σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών (EE L 129 της 19.5.2016, σ. 85).

²⁴ Πρόκειται για την KEEY-CESDA – Κοινοπραξία των Ευρωπαϊκών Αρχείων Κοινωνικών Δεδομένων και την KEEY-ECCSEL – Ευρωπαϊκή Εργαστηριακή Υποδομή για τη Δέσμευση και Αποθήκευση Διοξειδίου του Άνθρακα.

να είναι σε θέση να προσδιορίζουν και να αναπτύσσουν συλλογικές απαντήσεις σε κοινές προκλήσεις και να προάγουν την προβολή, τον αντίκτυπο και τη βιωσιμότητά τους.

Παρά τις θετικές αυτές εξελίξεις, αρκετά εκκρεμή ζητήματα, τα οποία παραμένουν ανοικτά και είχαν αναφερθεί στην πρώτη έκθεση εφαρμογής, εξακολουθούν να παρεμποδίζουν την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του κανονισμού KEEY. Τα ζητήματα αυτά εξετάζονται στις παραγράφους που ακολουθούν.

5. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ KEEY

Ο κανονισμός KEEY εφαρμόζεται σε μια χρονική στιγμή κατά την οποία τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες λαμβάνουν περιοριστικά δημοσιονομικά μέτρα με σκοπό τη μείωση των δημόσιων ελλειμμάτων. Ως εκ τούτου, η συνένωση των πόρων σε μακροπρόθεσμη βάση, η οποία είναι απαραίτητη για την ορθή σύσταση και λειτουργία ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών, συνιστά μείζονα πρόκληση και περιπλέκεται ακόμη περισσότερο λόγω των διαφορετικών χρονικών πλαισίων για τις διαδικασίες λήψης δημοσιονομικών αποφάσεων των εμπλεκόμενων επιμέρους κρατών μελών και συνδεδεμένων χωρών. Η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα να απαιτείται μακρόχρονη προετοιμασία για να επιτευχθεί η ελάχιστη βάση χρηματοδότησης για τη σύσταση ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών, ενώ τίθεται παράλληλα υπό αμφισβήτηση η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους. Το ζήτημα αυτό δεν αφορά ειδικά τις KEEY αλλά σχετίζεται με όλες τις ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές²⁵. Στην επίσπευση της διαδικασίας υλοποίησης θα συμβάλουν σημαντικά ο καλύτερος συγχρονισμός και η μεγαλύτερη διαφάνεια και εναρμόνιση μεταξύ των κρατών μελών, των συνδεδεμένων χωρών και άλλων τρίτων χωρών που συμμετέχουν στην προετοιμασία της υλοποίησης ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών, στοιχεία που θα μπορούσαν επίσης να βελτιώσουν τη βιωσιμότητά τους κατά την έναρξη της φάσης λειτουργίας, όταν οι εν λόγω ερευνητικές υποδομές αρχίζουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Η συμμετοχή εκπροσώπων των υπουργείων και των οργανισμών χρηματοδότησης από τα πρώτα στάδια της προετοιμασίας για τη σύσταση των KEEY θα μπορούσε να συμβάλει στην αποφυγή περιττών καθυστερήσεων σε μεταγενέστερα στάδια της φάσης προετοιμασίας, κατά τα οποία θα πρέπει να καθοριστούν η επιλογή της έδρας, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές και οι δεσμεύσεις από τους εταίρους πριν από την υποβολή επίσημης αίτησης σύστασης KEEY. Παρότι στον κανονισμό KEEY δεν προβλέπονται προθεσμίες για τη διαδικασία υποβολής αίτησης, οι εν λόγω καθυστερήσεις θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα, δεδομένου ότι οι διαδικασίες του προϋπολογισμού στα διάφορα μελλοντικά μέλη ενδέχεται να περιπλέξουν ακόμη περισσότερο τη διαδικασία καθορισμού της χρονικής στιγμής για τη σύσταση KEEY η οποία εξυπηρετεί τα πιθανά μέλη.

Επιλέον, ο οριζόντιος χαρακτήρας πολλών ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών συνεπάγεται, σε πολλές περιπτώσεις, πιο πολύπλοκη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο εσωτερικό των μελλοντικών μελών, διότι σε αυτήν εμπλέκονται διάφορα υπουργεία και οργανισμοί χρηματοδότησης, όπως, για παράδειγμα, από τους τομείς

²⁵ Βλέπε, για παράδειγμα, το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2017 με τίτλο «Sustainable European Research Infrastructures – A call for action» (Βιώσιμες ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές – Έκκληση για ανάληψη δράσης), https://ec.europa.eu/research/infrastructures/pdf/ri_policy_swd-infrastructures_2017.pdf

της υγείας, της έρευνας και καινοτομίας, της θαλάσσιας πολιτικής, του περιβάλλοντος και της ενέργειας.

Οι διατάξεις των οδηγιών για τον ΦΠΑ, τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τις δημόσιες συμβάσεις που αναφέρονται στον κανονισμό ΚΕΕΥ απαιτούν, εκ των πραγμάτων, τη συμμετοχή διαφόρων υπουργείων των εμπλεκόμενων κρατών μελών, συνδεδεμένων χωρών και άλλων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των υπουργείων οικονομικών και εξωτερικών, στην προετοιμασία και την έγκριση αίτησης σύστασης ΚΕΕΥ. Από την πείρα που αποκτήθηκε με τη σύσταση των δεκαεννέα ΚΕΕΥ φαίνεται ότι τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες αντιλαμβάνονται ολοένα και περισσότερο την πολυπλοκότητα αυτή και έχουν θεσπίσει εσωτερικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων για την οργάνωση και την επίτευξη της εσωτερικής διαδικασίας έγκρισης.

Τέλος, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, και συγκεκριμένα στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό σημαίνει ότι οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, αποφασίσει να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία.

Κατά συνέπεια, και με την επιφύλαξη τυχόν διατάξεων της συμφωνίας αποχώρησης, οι εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τη σύσταση ΚΕΕΥ εφαρμόζονται μόνον έως ότου το Ηνωμένο Βασίλειο παύσει να αποτελεί κράτος μέλος. Έπειτα από τη γνωστοποίηση της πρόθεσης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου έχει προστεθεί σχετική διατύπωση στο προοίμιο των εκτελεστικών αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τη σύσταση ΚΕΕΥ στις οποίες το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μέλος ή χώρα υποδοχής²⁶.

6. ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνεχίζουν να διευκολύνουν τη διαδικασία εφαρμογής του κανονισμού ΚΕΕΥ, αναλαμβάνοντας τη διοργάνωση και την προεδρία των συνεδριάσεων της επιτροπής ΚΕΕΥ, οι οποίες πραγματοποιούνται τρεις ή τέσσερις φορές ετησίως. Πέραν των γνωμοδοτήσεων όσον αφορά τη συμμόρφωση των επίσημων αιτήσεων ΚΕΕΥ με τις διατάξεις του κανονισμού ΚΕΕΥ, οι συνεδριάσεις αυτές χρησιμεύουν για την παροχή και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις εν εξελίξει αιτήσεις ΚΕΕΥ, καθώς και σχετικά με τα εσωτερικά μέτρα που έχουν θέσει σε εφαρμογή τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων προσχώρησης σε ΚΕΕΥ. Επιπλέον, τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες ενημερώνονται σχετικά με τα χρονοδιαγράμματα για τη σύσταση των επιμέρους ΚΕΕΥ, το αναμενόμενο επίπεδο χρηματοδότησης, τις σκοπούμενες υπηρεσίες και λοιπές δραστηριότητες, καθώς και τις δυνατότητες συμμετοχής. Τέλος, το 2017 η επιτροπή ΚΕΕΥ άρχισε να λαμβάνει από συσταθείσες ΚΕΕΥ παρουσιάσεις σχετικά με τα επιτεύγματά τους στους τομείς της επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης και τον αντίκτυπό τους για τις επιστημονικές κοινότητες χρηστών και για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Στις εν λόγω παρουσιάσεις περιγράφεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο αντιμετώπισαν τις προκλήσεις που

²⁶ Βλέπε, για παράδειγμα, ΕΕ L 173 της 6.7.2017, σ. 47 αιτιολογικές σκέψεις 2 και 3.

προέκυψαν σε σχέση με τη λειτουργία της οικείας KEEY στο πλαίσιο των εθνικών διοικητικών συστημάτων εντός των οποίων λειτουργούν.

Το 2015 δημοσιεύτηκαν οι αναθεωρημένες πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις KEEY με βάση τις εμπειρίες και τα διδάγματα που έχουν αποκομισθεί από το 2009 που εκδόθηκε ο κανονισμός KEEY. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα επικαιροποιηθούν το 2018 προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες εξελίξεις.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνέχισαν να παρέχουν διευκρινίσεις σε ποικίλα ερωτήματα σχετικά με τις διατάξεις του κανονισμού KEEY τα οποία τέθηκαν από τα κράτη μέλη, τους υφιστάμενους και μελλοντικούς φορείς εκμετάλλευσης KEEY, καθώς και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Τα ερωτήματα αυτά αφορούσαν, για παράδειγμα, τη νομική φύση των KEEY, την ευθύνη των μελών, την απαλλαγή από τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, τη δημιουργία τεχνοβλαστών, το εφαρμοστέο δίκαιο στην ιδιαίτερη περίπτωση των κατανεμημένων υποδομών με κόμβους και προσωπικό σε διάφορες χώρες, την εκκαθάριση KEEY και τον ρόλο του εθνικού δικαστηρίου στη συγκεκριμένη διαδικασία.

Το 2013 οι υπηρεσίες της Επιτροπής διέθεσαν τα αναγκαία υποδείγματα για τη δήλωση αναγνώρισης KEEY από τρίτες χώρες και διακυβερνητικούς οργανισμούς, τα οποία αποσαφήνισαν και απλούστευσαν τη διαδικασία για τις χώρες που πρόκειται να υποδεχθούν (μόνο για τις συνδεδεμένες χώρες) KEEY ή να προσχωρήσουν σε KEEY. Μέχρι στιγμής, δύο χώρες —το Ισραήλ και η Σερβία— έχουν υποβάλει την απαιτούμενη δήλωση αναγνώρισης για την προσχώρησή τους σε KEEY.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνέχισαν να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο κατά τη σύνταξη αιτήσεων KEEY, με τη συμμετοχή τους σε ορισμένες συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου και άλλες προπαρασκευαστικές συνεδριάσεις των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών για την αποσαφήνιση και την εξεύρεση πιθανών λύσεων και συμβιβασμών επί ζητημάτων που προέκυψαν κατά τις συζητήσεις μεταξύ των μελλοντικών εταίρων. Τα ζητήματα αυτά ενδέχεται να αφορούν, για παράδειγμα, τη δομή διακυβέρνησης της KEEY, τις πολιτικές όσον αφορά τη διανοητική ιδιοκτησία ή τους ανθρώπινους πόρους και άλλα θέματα που ανακύπτουν κατά την οριστικοποίηση των διατάξεων του καταστατικού της KEEY.

Μετά τη σύσταση KEEY, ο ρόλος των υπηρεσιών της Επιτροπής είναι πιο περιορισμένος όσον αφορά τις δραστηριότητες της KEEY, οι οποίες πλέον διέπονται και κατευθύνονται από τα μέλη της KEEY, υπό τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό KEEY, στο καταστατικό και στους κανόνες εφαρμογής. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής μπορούν να δραστηριοποιούνται μόνον αφού ενημερωθούν ή τους ζητηθεί από τα μέλη KEEY για θέματα που θα μπορούσαν να θέσουν σε σοβαρό κίνδυνο την εκπλήρωση της αποστολής της KEEY ή βάσει των ετησίων εκθέσεων που υποβάλλει η KEEY στην Επιτροπή, όπως προβλέπεται στον κανονισμό KEEY.

7. ΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αποδεικνύεται ότι ο κανονισμός KEEY έχει όντως καλύψει το κενό μεταξύ των παραδοσιακών διεθνών οργανισμών που έχουν συσταθεί βάσει συνθηκών και των εθνικών νομικών οντοτήτων, όσον αφορά τη σύσταση ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών.

Λόγω των πολλών ομοιοτήτων των διατάξεων του καταστατικού των KEEY που αφορούν, για παράδειγμα, την ένταξη, τη λήψη αποφάσεων και τον χειρισμό

ζητημάτων όπως η ευθύνη, ο κανονισμός KEEY έχει διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες και τις τρίτες χώρες να εξετάσουν το ενδεχόμενο συνεργασίας με ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές ή προσχώρησης σε αυτές.

Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων για καθεστώς KEEY και η ευκολία χρήσης της διαδικασίας έχουν βελτιωθεί, αλλά θα μπορούσαν να βελτιστοποιηθούν περαιτέρω, καθώς τα κράτη μέλη, η επιστημονική κοινότητα και οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξακολουθούν να τελούν υπό διαδικασία μάθησης με σκοπό την καλύτερη κατανόηση των πρακτικών συνεπειών της χρήσης αυτού του σχετικά νέου νομικού μέσου.

Ωστόσο, η εξασφάλιση της πραγματικής επιτυχίας του νομικού μέσου της KEEY για τη στήριξη της ευρωπαϊκής έρευνας προϋποθέτει την αντιμετώπιση διαφόρων επαναλαμβανόμενων θεμάτων και ζητημάτων πολιτικής, τα οποία περιγράφονται στο επόμενο κεφάλαιο.

8. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Με βάση την πείρα που έχει αποκομιστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων σύστασης KEEY, και λόγω του αυξανόμενου αριθμού των KEEY που συστήνονται, τα κράτη μέλη και οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα πρέπει να αντιμετωπίσουν διάφορα επαναλαμβανόμενα θέματα. Πρόκειται για τις πρακτικές που εφαρμόζονται στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη, για παράδειγμα, όσον αφορά τον τρόπο καταχώρισης των KEEY στα εθνικά νομικά διοικητικά συστήματα ή σε άλλα μητρώα κατά τρόπο ώστε να παρέχεται στις KEEY, αφενός, η δυνατότητα αναγνώρισής τους από τις υπηρεσίες της Επιτροπής όταν συμμετέχουν ως δικαιούχοι ή συντονιστές επιχορηγήσεων και, αφετέρου, η δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών στα κράτη μέλη και υποβολής αίτησης για την επιστροφή του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Εξάλλου, δεδομένου ότι κάθε KEEY αποτελεί σύμπραξη μεταξύ δημόσιων φορέων, το καθεστώς του προσωπικού που απασχολείται σε αυτές πρέπει να αποσαφηνιστεί στα εθνικά διοικητικά συστήματα, διότι έχει επιπτώσεις στο μισθολόγιο, σε ζητήματα φόρου εισοδήματος και στο κόστος προσωπικού για την KEEY.

Ένα άλλο επαναλαμβανόμενο θέμα αφορά το ενδεχόμενο απαλλαγής των συνεισφορών σε είδος σε KEEY από τον ΦΠΑ, καθώς σε πολλές περιπτώσεις τα μέλη KEEY προτιμούν να συνεισφέρουν στην KEEY εν μέρει σε είδος αντί χρηματικής συνεισφοράς. Το θέμα της απαλλαγής από τον ΦΠΑ για τις KEEY έχει συζητηθεί σε διάφορες περιστάσεις στο πλαίσιο της επιτροπής φόρου προστιθέμενης αξίας και αποτέλεσμα των συζητήσεων αυτών ήταν η έγκριση κατευθυντήριων γραμμών κατά την 101η συνεδρίασή της στις 20 Οκτωβρίου 2014²⁷. Στις κατευθυντήριες γραμμές προβλέπεται ότι αγαθά ή υπηρεσίες που αποκτώνται από εκπροσωπούσες οντότητες²⁸ δεν απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, ακόμη και αν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες αποκτώνται με σκοπό να παραδοθούν στην KEEY ως συνεισφορά σε είδος. Παράλληλα, στα συμπεράσματά του της 5ης Δεκεμβρίου 2014, το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας «κάλεσε την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολυνθεί η χρήση του

²⁷ Έγγραφο εργασίας αριθ. 828 final.

²⁸ Μια «εκπροσωπούσα οντότητα» μπορεί να εκπροσωπεί μέλος KEEY για την άσκηση καθορισμένων δικαιωμάτων και την εκπλήρωση καθορισμένων υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 του κανονισμού KEEY.

μέσου KEEY και να τονωθούν οι επενδύσεις στην KEEY και άλλες υποδομές του οδικού χάρτη του ESFRI, λ.χ. όσον αφορά τις εισφορές σε είδος».

Το ζήτημα της χορήγησης απαλλαγής από τον ΦΠΑ στα μέλη KEEY αποτελεί εκ νέου θέμα της ημερήσιας διάταξης της επιτροπής ΦΠΑ²⁹ στη συνεδρίασή της που θα πραγματοποιηθεί τον Απρίλιο του 2018 για την παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων και κατευθύνσεων.

Το ζήτημα της διάκρισης μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων εξακολουθεί να χρήζει αποσαφήνισης, καθώς εντείνονται οι απαιτήσεις για «καινοτόμες» και «κοινωνικοοικονομικές» επιπτώσεις των δραστηριοτήτων των ερευνητικών υποδομών που να δικαιολογούν τις αναγκαίες επενδύσεις από τα μέλη.

Θα πρέπει επίσης να εξεταστούν οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στο πλαίσιο του τρόπου με τον οποίο οι KEEY μπορούν να συμβάλλουν στην υλοποίηση στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης και να συνεισφέρουν στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη περιφερειών και, ως εκ τούτου, να είναι επίσης επιλέξιμες για την παροχή πιθανής στήριξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Οι KEEY διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση του κατακερματισμού της ευρωπαϊκής έρευνας με τη δημιουργία, με εναρμονισμένο και διαρθρωμένο τρόπο, ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών οι οποίες αναπτύσσουν και παρέχουν υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ένωση. Με τον τρόπο αυτόν, αυξάνεται η διαφάνεια όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων, την πρόσβαση σε δεδομένα και μέσα, καθώς και τη διατήρηση δεδομένων και υπηρεσιών για τους χρήστες. Το στοιχείο αυτό δεν παρέχει μόνο καλύτερη στήριξη στις επιστημονικές κοινότητες, αλλά μπορεί, επιπλέον, να οδηγήσει σε τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής σε τομείς όπως η υγεία, η ενέργεια, το περιβάλλον και η πολιτική κοινωνικής και πολιτιστικής καινοτομίας.

Καταστατικές έδρες KEEY βρίσκονται πλέον σε 10 χώρες και αναμένεται ότι στο άμεσο μέλλον θα αυξηθεί ο αριθμός των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών που θα υποδεχθούν KEEY. Κατά την προετοιμασία για την υλοποίηση νέων KEEY, τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες για την επίτευξη, σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, πιο ισόρροπης εκπροσώπησης όσον αφορά τη γεωγραφική θέση των καταστατικών εδρών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι ερευνητικές υποδομές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο τόσο στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας, π.χ. με την Αφρικανική Ένωση, τη Λατινική Αμερική και τις χώρες της Καραϊβικής, την Αυστραλία, τη Ρωσία, τις ΗΠΑ και τον Καναδά, όσο και στο πλαίσιο συνεργασιών που προωθούνται από τα Ηνωμένα Έθνη, μέσω της παροχής δεδομένων, υπηρεσιών και πρόσβασης. Η Επιτροπή προάγει ενεργά τις KEEY και άλλες ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές στο πλαίσιο μηχανισμών διμερούς συνεργασίας, όπως μεταξύ της ΕΕ και της Κοινότητας των κρατών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής (CELAC).

Η KEEY, ως πρότυπο για ένα νέο νομικό μέσο που θα μπορούσε να συμβάλει ιδίως στη δημιουργία διεθνών κατανεμημένων ερευνητικών υποδομών, εξετάστηκε επίσης στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Επιστημονικού Φόρουμ (GSF) του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης). Ωστόσο, το GSF αποφάσισε να μην ακολουθήσει την πρόταση της Επιτροπής να διερευνήσει το

²⁹

Έγγραφο εργασίας αριθ. 946.

ενδεχόμενο χρήσης της ΚΕΕΥ ως πιθανού προτύπου, διότι έκρινε ότι κάτι τέτοιο θα ήταν υπερβολικά πολύπλοκο.

Δεδομένου ότι οι συμπράξεις διεθνών ερευνητικών υποδομών θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο για τη στήριξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, η Επιτροπή προτίθεται, εάν ενδείκνυται στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, να καλέσει μέλη των εν λόγω φόρουμ, ώστε να εξεταστούν περαιτέρω οι δυνατότητες δημιουργίας ειδικού νομικού μέσου για τη σύσταση ερευνητικών συμπράξεων αυτού του είδους, οι οποίες θα μπορούσαν —όπως συνέβη με την ΚΕΕΥ στην Ευρωπαϊκή Ένωση— να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ των οργανισμών που έχουν συσταθεί βάσει συνθηκών και των εθνικών οργανισμών.